

Китоби Дониёл — Шумораи сию чорум

Ошкоршавии Дониёл: Сафари нубувватӣ тавассути таърихи замин ва доварихои Худо

Jeff Pippenger

2023-12-29

Шаш боби аввали китоби Дониёл таърихи ҳайвони заминии Ваҳй боби сездахро ифода мекунад. Иёлотӣ Муттаҳидаи Амрико (ҳайвони заминӣ) дар соли 1798, ҳангоме ки папавият (ҳайвони баҳрии Ваҳй боби сездах) захми марговари пешгӯишуда гирифт, ҳамчун подшоҳии шашуми пешгӯии Китоби Муқаддас оғоз ёфт ва ҳукмронии худро ҳамчун подшоҳии панҷуми пешгӯии Китоби Муқаддас ба анҷом расонд.

Таърихи ҳайвони заминӣ таърихи оғохӣ дар бораи наздик шудани доварихои Худост. Дар оғози таърихи ҳайвони заминӣ доварии тафтишотии Худо оғоз ёфт, ва дар анҷоми ҳайвони заминӣ доварии иҷроии Худо оғоз меёбад. Оғохӣ дар бораи наздик шудани доварии тафтишотии Худо, дар оғоз, ба воситаи паёми ғариштаи якуми Ваҳй боби чордахум ифода шуда буд, ки дар соли 1798 ба «вақти интиҳо» расид. Оғохӣ дар бораи наздик шудани доварии иҷроии Худо, дар анҷом, ҳамчун паёмҳои се ғариштаи Ваҳй боби чордахум ифода мешавад, ки дар соли 1989 ба «вақти интиҳо» расиданд.

Дар ҳар як «замони охир» баҳше аз китоби Дониёл кушода мешавад. Дар таърихи ибтидоии ҳайвони замин, дар соли 1798, бобҳои ҳафтум, ҳаштум ва нӯҳуми Дониёл кушода шуданд. Он бобҳо ҳамчун рӯёи дарёи Ёлой тасвир шудаанд. Дар таърихи анҷоми ҳайвони замин, дар соли 1989, бобҳои даҳум, ёздаҳум ва дувоздахуми Дониёл кушода шуданд. Он бобҳо ҳамчун рӯёи дарёи Ҳиддакал тасвир шудаанд. Ҳар гоҳ ки китоби Дониёл кушода мешавад, бар насли он замоне, ки зинда аст, раванди имтиҳони сесоҳила оварда мешавад.

Ва ӯ гуфт: «Бирав, эй Дониёл; зеро ки ин суҳанон то вақти интиҳо баста ва мӯҳр зада шудаанд. Бисёре пок карда хоҳанд шуд, ва сафед карда хоҳанд шуд, ва санҷида хоҳанд шуд; вале шарирон ба шарорат амал хоҳанд кард; ва ҳеҷ яке аз шарирон нахоҳад ғаҳмид; аммо доноён хоҳанд ғаҳмид». Дониёл 12:9, 10.

Раванди санҷиши сесилагӣ бар пояи сохтори калимаи ибронӣ бино шудааст, ки ба сифати «ҳақиқат» тарҷума мегардад ва бо ҳампайвастанӣ ҳарфи аввал, ҳарфи сенздаҳум ва ҳарфи охири алифбои ибронӣ сохта шудааст. Ин калимаи ибронӣ қудрати офаринандаи Худоро ифода мекунад ва онро дорост. Тамоми ҳақиқати нубувватӣ бар он калима сохтор ёфтааст, ҷунонки равандҳои санҷиши сесилагӣ дар боби дувоздахуми Дониёл низ бар он асос ёфтаанд. Ин калима на танҳо қудрати офаринандаи Худоро ифода мекунад, балки ҳамчунин Исои Масеҳро низ, ки Ҳақиқат аст, ва ки низ Аввал ва Охир мебошад, онҷунон ки инро ҳарфҳои аввал ва охири алифбои ибронӣ ифода менамоянд.

Таърихи оғози ҳайвони заминӣ, вақте ки оғохӣ аз наздик шудани доварии тафтишотӣ дар замони поён дар соли 1798 расид, тавассути ғариштаи якуми Ваҳй боби чордахум

муаррифӣ шудааст. Паёми фариштаи якуми Ваҳй боби чордахум ҳар яке аз он се қадамро, ки ҳақиқат мебошанд, дар бар мегирад ва онҳо раванди озмоиши сесатҳаро ифода мекунанд, ки он наслро рӯ ба рӯ сохт, вақте ки фариштаи аввал дар соли 1798 расид.

Ва ман фариштаи дигареро дидам, ки дар миёни осмон парвоз мекард ва Инчили абадиро дошт, то онро ба сокинони замин, ба ҳар миллату қабила ва забону қавм мавъиза намояд, Ва бо овози баланд мегуфт: «Аз Худо битарсед ва Ёро ҷалол диҳед; зеро соати довариӣ Ё фаро расидааст; ва ба Ё, ки осмон ва замин ва баҳр ва чашмаҳои обро офарид, сачда кунед». Ваҳй 14:6, 7.

Таърихи анҷомёбандаи ҳайвони заминӣ, вақте ки хушдор дар бораи наздикшавии довариӣ иҷроӣ дар замони охир дар соли 1989 расид, бо се фариштаи Ваҳй боби чордахум муаррифӣ мешавад. Се фариштаи Ваҳй 14 се қадамро, ки ҳақиқат мебошанд, ифода мекунанд, ва се фаришта раванди имтиҳони сеқадмаро ифода мекунанд, ки ба наслро, ки дар замоне зиндагӣ мекард, ки фариштаи сеюм дар соли 1989 расид, рӯ ба рӯ гардид.

Ва дидам фариштаи дигареро, ки дар миёни осмон парвоз мекард ва Инчили ҷовидониро дошт, то онро ба сокинони замин, ба ҳар миллату қабила ва забону қавм мавъиза намояд. Ё бо овози баланд мегуфт: «Аз Худо битарсед ва Ёро ҷалол диҳед, зеро соати довариӣ Ё фаро расидааст; ва ба Ё, ки осмон ва замин ва баҳр ва чашмаҳои обро офаридааст, сачда кунед». Ва аз паси Ё фариштаи дигаре омад, ки мегуфт: «Бобили бузург сукут кард, сукут кард, он шаҳри азим, зеро ки ҳамаи халқҳоро аз шароби ғзаби зинои худ нӯшонидаст». Ва фариштаи сеюм аз паси онҳо омад, бо овози баланд мегуфт: «Агар касе ба ҳайвон ва ба сурати он сачда кунад ва тамғаи онро бар пешонии худ ё бар дасти худ қабул намояд, вай низ аз шароби ғзаби Худо хоҳад нӯшид, ки беомехта ба ҷоми қаҳри Ё рехта шудааст; ва Ё дар ҳузури фариштагони муқаддас ва дар ҳузури Барра ба оташ ва кибрит азоб хоҳад кашид. Ва дуди азоби онҳо то абадолаобод боло хоҳад рафт; ва онҳое ки ба ҳайвон ва ба сурати он сачда мекунанд ва ҳар кӣ тамғаи номи онро қабул мекунад, шабу рӯз оромӣ надоранд. Дар ин ҷост сабри муқаддасон; дар ин ҷоянд онҳое ки аҳкоми Худо ва имони Исоро риоя мекунанд». Ваҳй 14:6–12.

Китоби Дониёл бар пояи паёмҳои се фаришта сохта шудааст. Ин сохтор ҳамон се қадами калимаи ибронӣ барои «ҳақиқат» аст, ва ҳамчунин раванди мутаносиби озмоиши сеқадмай, аммо ин раванди озмоиш бар хати таърихии ҳайвони заминии Ваҳй боби сездарум (Иёлоти Муттаҳида), ва низ бар хати таърихии ду шоҳи ҳайвони заминӣ (ҷумҳуриҳои ва протестантизм) густариш меёбад. Таърихи Иёлоти Муттаҳида, ки аз соли 1798 оғоз ёфта, то қонуни якшанбеи ба зудӣ омадан даром мекунад, ҳамон давраи таърихест, ки дар он калисои Адвентистони рӯзи ҳафтум вучуд дорад. Бинобар ин, китоби Дониёл ҳамчунин он сохтореро дар бар мегирад, ки таърихи адвентизмро тасвир мекунад, ки аз соли 1798 оғоз ёфта, то қонуни якшанбеи ба зудӣ омадан идома меёбад. Бо ин роҳ, китоби Дониёл ҳамон таъриҳои нубувватиро муайян месозад, ки дар китоби Ваҳй муаррифӣ шудаанд, ва бо ҳамин он шоҳиди аввалро фароҳам меоварад, ки паёми шоҳиди дуумро ба камол мерасонад. Камоли ин ду китоб ба воситаи ҳамон падидаи нубувватӣ ба анҷом мерасад, ки дар робитаи Аҳди Қадим ва Аҳди Ҷадид вучуд дошт.

«Таърихи ҳаёт, марг ва эҳёи Исо, ҳамчун таърихи Писари Худо, бе далелҳое, ки дар Аҳди Қадим мавҷуданд, наметавонад ба таври комил исбот гардад. Масеҳ дар Аҳди Қадим ҳамон қадар равшан ошкор шудааст, ки дар Аҳди Ҷадид. Яке дар бораи Начотдиҳандае, ки бояд биёяд, шаҳодат медиҳад, дар ҳоле ки дигаре дар бораи Начотдиҳандае, ки мувофиқи он гуна ки анбиё пешгӯӣ карда буданд, омадааст, шаҳодат медиҳад. Барои он ки нақшаи начот ба дурустӣ дарк карда шавад, Навиштаҳои Аҳди Қадим бояд амиқ фаҳмида шаванд. Ин ҳамон нури ҷалолёфтаест, ки аз гузаштаи нубувватӣ метобад ва ҳаёти Масеҳ ва таълимоти Аҳди Ҷадидро бо равшанӣ ва зебӣ ошкор месозад. Муъҷизаҳои Исо далели илоҳияти Ёнд; вале қавитарин далелҳо бар он ки Ё Фидиядиҳандаи ҷаҳон аст, дар нубувватҳои Аҳди Қадим, ҳангоми муқоиса бо таърихи Аҳди Ҷадид, ёфта мешаванд. Исо ба яҳудиён гуфт: “Навиштаҳоро таҳқиқ кунед; зеро шумо гумон мекунед, ки дар онҳо ҳаёти ҷовидонӣ доред, ва онҳо ҳамонанд, ки бар Ман шаҳодат медиҳанд.” Дар он замон ғайр аз Навиштаҳои Аҳди Қадим ягон навиштаи дигаре вучуд надошт; бинобар ин, амри Начотдиҳанда равшан аст.» Рӯҳи Нубувват, ҷилди 3, 211.

«Таърихи ҳаёт, марг ва эҳёи Исо» кори Масеҳро барои инсоният ҷамъбаст мекунад ва бар он се қадам шаҳодат медиҳад, ва он се қадам «ҳақиқат» мебошанд. Калимаи ибрии «ҳақиқат» намоёндаи Исо мебошад, ки Аввалин ва Охирин, ибтидо ва анҷом, Алфа ва Омега аст; ва ҳуди ин калима аз ҳарфи аввал ва ҳарфи охир иборат аст, ки ҳамон як чизро ифода мекунад, зеро Исо, ҳамчун Алфа ва Омега, анҷоми чизро ҳамроҳ бо оғози он нишон медиҳад. Ҳаёт, марг ва эҳёи Масеҳ ҳақиқат мебошанд, зеро, аз ҷумла, онҳо ба воситаи се қадам намоёндагӣ шудаанд, ва қадами аввал ва охир ҳар ду «ҳаёт» мебошанд, зеро «ҳаёт» ва «эҳё» ҳар ду «ҳаёт» мебошанд. Ҳарфи миёна дар калимаи ибрий ҳарфи сездаруми алифбо аст, ва сездарум рамзи исён аст, ва марги Масеҳ дар натиҷаи исёни Шайтон ва писарони Одам, ки ба исёни ӯ ҳамроҳ шуданд, ба вучуд оварда шуд.

Фаҳмиши Ваҳйи Исои Масеҳ дар китоби Ваҳй андаке пеш аз анҷоми муҳлати озмоиши инсонӣ мӯҳркушоӣ мегардад, ва як унсури асосии ҳақиқате, ки дар он замон мӯҳркушоӣ мешавад, ин аст, ки Масеҳ «ҳақиқат» аст, Алфо ва Омега, ки имзои Худо ҳамчун Алфо ва Омега бар он ҳақиқатҳое мегузорад, ки Ё муқаррар кардааст дар Қаломи Ё вучуд дошта бошанд. Вақте ки хоҳар Уайт навишт: «Таърихи ҳаёт, марг ва эҳёи Исо, ҳамчун таърихи Писари Худо, наметавонад ба таври комил бидуни далелҳои дар Аҳди Қадим мавҷудбуда исбот гардад. Масеҳ дар Аҳди Қадим ҳамон қадар равшан ошкор шудааст, ки дар Аҳди Ҷадид», ӯ барои онҳое, ки хоҳанд дид, тасдиқ мекунад, ки паёми се фаришта дар Ваҳй боби чордарум (ки онҳо низ бар ҳамон се қадам, ҳамчун «ҳаёт, марг ва эҳё», сохтор ёфтаанд) «наметавонад ба таври комил исбот гардад бидуни далелҳои дар бар дошта» дар китоби Дониёл.

Ҳамчунин вай нишон медиҳад, ки китоби Дониёл дар бораи Бобиле шаҳодат медиҳад, ки «меояд», дар ҳоле ки китоби Ваҳй дар бораи Бобиле шаҳодат медиҳад, ки «омадааст» ба ҳамон тарзе ки китоби Дониёл пешгӯӣ кардааст. Илова бар ин, ин татбиқ нишон медиҳад, ки «барои дуруст дарк намудан»-и китоби Ваҳй, китоби Дониёл «бояд ба таври амиқ фаҳмида шавад», зеро «махз нури пурҷалол»-и китоби Дониёл аст, ки «ҳаёти Масеҳ ва таълимот»-и

китоби Ваҳйро «бо равшани ва зебой» ошкор месозад.

Суханони ӯро ҳамчунин метавон чунин фаҳмид, ки «мӯъҷизаҳои Исо», ки дар китоби Ваҳй тасвир шудаанд, «далели илоҳияти Ӯ мебошанд; вале қавитарин далелҳо бар он ки Ӯ Начотдиҳандаи ҷаҳон аст, пайдо мешаванд», ҳангоме ки нубувватҳои китоби Дониёл «бо таърихи» китоби Ваҳй муқоиса карда шаванд. Илова бар ин, метавон дарк кард, ки вақте «Исо ба яҳудиён гуфт: “Навиштаҳоро тафтиш кунед; зеро шумо гумон мекунад, ки дар онҳо ҳаёти ҷовидонӣ доред, ва онҳо ҳамонҳоянд, ки дар бораи Ман шаҳодат медиҳанд,”» барои яҳудиёни рӯҳонии имрӯз, китоби Дониёл он чизест, ки дар бораи Ваҳйи Исои Масеҳ шаҳодат медиҳад, ва ҳамон ваҳйе, ки андаке пеш аз анҷоми муҳлати имтиёз кушода мешавад, он ҷост, ки ҳаёти ҷовидонӣ дар он ёфт мешавад.

Китоби Дониёл ҳақиқи набувватиро баён менамояд, ки дар китоби Ваҳй ба камол расонида мешаванд. Он бар се қадаме бино ёфтааст, ки бо калимаи ибронӣ барои «ҳақиқат» ифода шудаанд; бинобар ин ҳуди ин китоб барои насл, ки ин воқеиятҳо дар он бозкушоӣ ва ошкор мегарданд, озмоише мебошад. Ҳуди Исо, ҳамчун Алфа ва Омега, дар нахустин суханон ва боби аввали китоби Ваҳй ба таври мустақим таъкид шудааст. Ин мақолаҳо ҳамчунин нишон додаанд, ки боби аввали Дониёл дорои ҳамон сохтори набувватӣ ва хусусиятҳои паёми фариштаи якуми Ваҳй боби чордаҳум мебошад.

Паёми фариштаи аввал ва боби якуми Дониёл ҳар ду раванди имтиҳони сеқадамиро муайян месозанд, ки нишонаи хоси Алфа ва Омега мебошад. Боб бо Бобили воқеӣ, ки Яҳуди воқеиро фатҳ мекунад, оғоз меёбад, ва китоб ба ҷанги охирин миёни Бобил ва Яҳуди мерасонад, ки дар шаш ояти охири боби ёздаҳуми Дониёл тасвир ёфтааст. Дар он оятҳо Бобили рӯҳонӣ аз ҷониби Яҳуди рӯҳонӣ мағлуб мегардад, ҳамон тавре ки Микоил бармехезад ва муҳлати имтиҳони инсонӣ ба поён мерасад. Он оятҳо анҷоми таърихи нубуввати ҷанги байни Бобил ва Яҳудоро ифода мекунад. Дар он оятҳо шифо ёфтани захми марговар тасвир шудааст.

Оятҳое, ки шифо ёфтани захми марговарро тасвир мекунад, аз ояти чихили боби ёздаҳуми Дониёл оғоз меёбанд, ки бо суханони «Ва дар вақти охир» сар мешавад. «Вақти охир» дар он оят соли 1798-ро ифода мекунад, вақте ки ба папагӣ захми марговараш расонида шуд. Сипас оятҳо қиссаи онро баён мекунад, ки чӣ гуна он захми марговар шифо меёбад, зеро папагӣ, аввал, душмани худро — подшоҳи ҷануб (Иттиҳоди Шӯравӣ), дувум, ҳампаймони худро — замини пурчалол (Иёлоти Муттаҳида), ва сеюм, қурбонии худро — Миср (Созмони Милали Муттаҳид) — мағлуб месозад. Дар ояти чихилу панҷум папагӣ (подшоҳи шимол) ба анҷоми худ мерасад, ва ҳеҷ касе барои ёрии ӯ нахоҳад буд. Қиссаи шифо ёфтани захми марговари папагӣ дар ин оятҳо аз сукути папагӣ дар соли 1798 оғоз мешавад ва бо қиёми ниҳой ва сукути ниҳоии папагӣ анҷом меёбад. Оятҳое, ки миёни оғози ин порча ва анҷоми он омадаанд, исёнро дар миёна муайян мекунад.

Калимаи ибронии «ҳақиқат» аз якҷоя шудани ҳарфи аввал, ҳарфи сздаҳум ва ҳарфи охири алифбои ибронӣ ба вучуд омадааст. Сздаҳ рақамест, ки рамзи исён аст, ва таърихи миёни аввал ва охирро ифода мекунад. Дар порчаи ниҳоии нубувват дар китоби Дониёл,

ҳамон ҷанге тасвир шудааст, ки дар оятҳои нахустини ҳуди китоб низ тасвир ёфтааст. Он оятҳо боби аввалро муқаддима месозанд, ки дар он ҷо мо раванди сеқадмаи имтиҳонро меёбем, ки ҳамон ҳақиқат аст. Сипас дар порчаи ниҳой мо ҳамон се қадамро мебинем, зеро он аз сукути аввали папосӣ оғоз меёбад ва бо сукути охири папосӣ анҷом меёбад, ва дар миёна исёни рӯзҳои охир ҷой дода шудааст.

Дар он шаш ояти охири боби ёздаҳуми Дониёл, шохиди дуҷуми ҳақиқат мавҷуд аст, зеро аввалин қудрати ҷуғрофиёе, ки папағӣ бояд сарнагун созад (подшоҳи ҷануб), рамзи қудрати аждаҳост; ҳамчунон ки охирин аз он се қудрати ҷуғрофиёӣ (Миср) низ чунин аст. Фатҳи сесарҳилае, ки барои шифо ёфтани захми марговар зарур аст, аз подшоҳи ҷануб оғоз меёбад, ки рамзи қудрати аждаҳо — беимонӣ — мебошад, ва охири он се қудрат, ки бо Миср муаррифӣ шудааст, рамзи аслии Китоби Муқаддас барои он беимониест, ки бо аждаҳо вобаста аст. Дар ҳақиқат, калимае, ки дар ояти чиҳили ин порча ба «ҷануб» тарҷума шудааст, «негеб» аст, ки гоҳе ҳамчун Миср тарҷума мешавад. Он се монета мӯҳри ҳақиқатро доранд, зеро монетаи аввал монетаи охир аст. Қудрате, ки дар миён қарор дорад, замини ҷалолманд аст (Иёлоти Муттаҳида). Иёлоти Муттаҳида он ҷост, ки дар он исёни қонуни якшанбе ба вучуд оварда мешавад, ва рамзи Иёлоти Муттаҳида ҳангоми оғозаш сздаҳ мустанлика буд.

Имзои Алфа ва Омега тамоми китоби Дониёлро фаро гирифтааст ва он шаҳодатеро фароҳам меоварад, ки ҳангоме бо китоби Ваҳй якҷо карда мешавад, илоҳияти Исои Масеҳро собит месозад. Аз нигоҳи боби дувоздаҳуми Дониёл ва раванди озмоиши сесутунае, ки дар наслеро, ки китоб дар он мӯҳркушӣ мешавад, ба амал меояд, рад кардани ваҳии сохтори китоби Дониёл маъноӣ дар миёни онҳое буданро дорад, ки ҳамчун шарирон шинохта шудаанд. Аз нигоҳи боби чордаҳуми Ваҳй, рад кардани ваҳии сохтори китоби Дониёл маъноӣ дар миёни онҳое буданро дорад, ки ҳамчун парастандагони ҳайвон ва сурати он шинохта шудаанд.

Китоби Ваҳй нишон медиҳад, ки андаке пеш аз баста шудани муҳлати имтиҳон, Ваҳии Исои Масеҳ кушода мегардад, ва Ваҳии Исои Масеҳ кушода шудани сохтори китоби Дониёлро низ дар бар мегирад.

«Дониёл, ки аз ҷониби одамон бо масъулиятҳои давлатдорӣ ва бо асрори подшоҳӣ, ки ҳокимияти умумичаҳонӣ доштанд, гиромӣ дошта мешуд, аз ҷониби Худо низ ҳамчун сафири Ё гиромӣ дошта шуд ва ба Ё бисёр ваҳйҳо дар бораи асрори асрҳои оянда дода шуданд. Пешгӯҳои шигифтангези Ё, чунон ки аз ҷониби ҳуди Ё дар бобҳои 7 то 12-и китобе, ки номи Ёро дорад, сабт шудаанд, ҳатто аз ҷониби ҳуди пайғамбар низ қомилан дарк карда нашуданд; вале пеш аз он ки заҳматҳои умри Ё ба поён расанд, ба Ё он итминони муборак дода шуд, ки «дар охири рӯзҳо» — дар давраи хотимагии таърихи ин ҷаҳон — боз ба Ё иҷозат дода хоҳад шуд, ки дар қуръа ва мақоми худ биистад. Ба Ё дода нашуд, ки ҳамаи он чиро, ки Худо дар бораи мақсади илоҳӣ ошкор карда буд, фаҳмад. Дар бораи навиштаҳои пешгӯёнаи худ ба Ё амр карда шуд: «Суханонро ниҳон дор ва китобро мӯҳр кун»; инҳо бояд «то вақти охир» мӯҳр карда мешуданд. «Роҳи худро пеш гир, эй Дониёл», фаришта бори дигар ба ин паёмовари вафодори Яҳува амр кард; «зеро

ки ин суханон то вақти охир баста ва мӯҳршудаанд.... Аммо ту роҳи худро то охир пеш гир; зеро ки ором хоҳӣ гирифт ва дар охири рӯзҳо дар қуръаат хоҳӣ истод». Дониёл 12:4, 9, 13.»

«Чун мо ба анҷоми таърихи ин ҷаҳон наздик мешавем, нубувватҳое, ки Дониёл сабт кардааст, диққати вижаи моро талаб мекунанд, зеро онҳо ба ҳамон замоне иртибот доранд, ки мо дар он зиндагӣ дорем. Бо онҳо бояд таълимоти китоби охиринаи Навиштаҳои Аҳди Ҷадид низ пайваست карда шаванд. Шайтон бисёриҳоро ба ин бовар овардааст, ки қисматҳои нубуввати навиштаҳои Дониёл ва Юҳанно ваҳйбинро фаҳмидан мумкин нест. Аммо ваъда равшан аст, ки баракати махсус ҳамроҳи омӯзиши ин нубувватҳо хоҳад буд. «Хирадмандон хоҳанд фаҳмид» (оятӣ 10), дар бораи рӯёҳои Дониёл гуфта шудааст, ки мебоист дар айёми охир кушода шаванд; ва дар бораи ваҳйе, ки Масеҳ ба бандаи Худ — Юҳанно — барои ҳидояти халқи Худо дар тӯли тамоми асрҳо дод, ваъда чунин аст: «Хушо касе ки меҳонад, ва онҳое ки суханони ин нубувватро мешунаванд ва он чиро ки дар он навишта шудааст, риоя мекунанд». Ваҳй 1:3». Prophets and Kings, 547.

Эллен Уайт ба рӯзгор ва замони худ дар шакли замони оянда сухан гуфта, изҳор дошт: «Ҳангоме ки мо ба анҷоми таърихи ин ҷаҳон наздик мешавем», «хирадмандон хоҳанд фаҳмид», ки «нубувватҳое, ки Дониёл сабт кардааст, таваҷҷуҳи махсуси моро талаб мекунанд, зеро онҳо ба ҳуди замоне дахл доранд, ки мо дар он зиндагӣ мекунем». «Ваҳйҳои бисёри асрори замонҳои оянда. Нубувватҳои ачиби ӯ, чунон ки аз ҷониби ӯ дар бобҳои ҳафтум то дувоздахуми китобе, ки номи ӯро дорад, сабт шудаанд», «дар айёми охир кушода хоҳанд шуд».

Ҳангоме ки китоби Дониёл муҳркушоӣ мешавад, он раванди сеқадамаи поксозиро ба вучуд меоварад, ки наслеро, ки дар замоне зиндагӣ мекунад, ки Шери қабилаи Яҳудо китоби Дониёлро ба қавми Худ медиҳад, меозмояд. Дар Ваҳй боби даҳ, Хоҳар Уайт ба мо хабар медиҳад, ки фариштаи нозилшуда «касе ҷуз Исои Масеҳ набуд». Дар Ваҳй боби даҳ, фаришта дар дасти Худ китоби кучаки кушодае дошт, ки ба Юҳанно амр шуда буд онро бигирад ва бихӯрад. Он китоб аз ҷониби Шери қабилаи Яҳудо, ки касе ҷуз Исои Масеҳ нест, муҳркушоӣ шуда буд; бинобар ин, китобе ки ба Юҳанно амр шуда буд бихӯрад, ҳамон китоби кучаки Дониёл буд.

«Шери қабилаи Яҳудо буд, ки китобро кушод ва ба Юҳанно ваҳйи он чиро, ки дар ин айёми охир бояд бошад, дод.

«Дониёл дар қуръаи худ истод, то шаҳодати худро, ки то замони охир мӯҳр зада шуда буд, баён намояд, ҳангоме ки бояд паёми фариштаи аввал ба ҷаҳони мо эълон карда мешуд. Ин масъалаҳо дар ин рӯзҳои охир аҳамияти бепоён доранд; аммо дар ҳоле ки “бисёре пок, сафед ва озмуда хоҳанд шуд”, “бадқирдорон бадӣ хоҳанд кард; ва ҳеҷ яке аз бадқирдорон нахоҳад фаҳмид.” Чӣ қадар ҳақиқист ин! Гуноҳ вайрон кардани шариати Худост; ва онҳое ки нурро оид ба шариати Худо қабул намекунанд, эълони паёмҳои фариштаи якум, дуум ва сеюмро нахоҳанд фаҳмид. Китоби Дониёл дар ваҳй ба Юҳанно кушода мешавад ва моро ба сӯи манзараҳои охиринаи таърихи ин замин пеш мебарад.»

«Оё бародарони мо ба хотир хоҳанд дошт, ки мо дар миёни хатарҳои айёми охир зиндагӣ мекунем? Ваҳиро дар иртибот бо Дониёл бихонед. Ин чизҳоро таълим диҳед».
Testimonies to Ministers, 115.

Рад кардани ваҳии сохтори китоби Дониёл, ки ҳоло мӯҳраш кушода мешавад, маънои дар шумори онҳое буданро дорад, ки ҳамчун шарирон муайян шудаанд. Шаш боби аввали Дониёл сохтори нубувватиро барқарор мекунад, ки таърихи нубуввати адвентизм, ҳайвони замин, ҳафтод соли рамзии боби бисту сеюми Ишаё, ду шохи протестантизм ва ҷумҳурихоҳиро, таърихи нубуввати паёмҳои фариштаи якум ва дуюм, ва таърихи паёмҳои се фариштаро намоёндагӣ мекунад. Шаш боби охири Дониёл паёмҳои нубувватиро муайян мекунад, ки дар оғоз ва анҷоми ҳамаи ин таърихҳои пештар зикршуда мӯҳрашон кушода мешавад.

Боби якуми Дониёл таърихи ҳаракати фариштаи аввал аст, дар оғози таърихи ҳайвони заминӣ. Бобҳои якум то сеюм таърихи ҳаракати фариштаи сеюм мебошанд, дар анҷоми таърихи ҳайвони заминӣ. Боби чорум бояд бо боби якум, ҳамчун ибтидо, мутобиқ гардонда шавад; ва бобҳои панҷум ва шашум бояд бо бобҳои якум то сеюм, ҳамчун анҷом, мутобиқ гардонда шаванд. Афзоиши дониш, ки дар бобҳои ҳафтум, ҳаштум ва нуҳум тасвир шудааст, бояд бо боби якум, ҳамчун таърихи ибтидоӣ, мутобиқ гардонда шавад. Афзоиши дониш, ки дар бобҳои даҳум, ёздаҳум ва дувоздаҳум тасвир шудааст, бояд бо бобҳои якум то сеюм, ҳамчун таърихи анҷом, мутобиқ гардонда шавад.

Сатр бар сатр, ин татбиқ таърихи оғози ҳайвони заминро ҳамчун бобҳои як, чор, ҳафт, ҳашт ва нуҳ муайян мекунад. Ин татбиқ ҳамчунин таърихи анҷоми ҳайвони заминро ҳамчун бобҳои як то се, бобҳои панҷ, шаш ва даҳ то дувоздаҳ муайян мекунад. Пас, китоби Дониёл ҳам оғози ҳайвони замин ва ҳам анҷоми он муаррифӣ мегардад.

Оғози ҳайвони заминӣ пас метавон ҳамчун боби якуми Дониёл муайян карда шавад, зеро боби чорум бояд бар болои боби якум равад (сатр бар сатр). Бобҳои ҳафтум, ҳаштум ва нуҳум низ бояд бар болои боби якум раванд. Бинобар ин, оғози таърихи ҳайвони заминӣ дар боби якуми Дониёл ифода ёфтааст.

Ҳамин тавр, бо анҷоми ҳайвони заминӣ низ. Анҷоми таърихи ҳайвони заминӣ дар бобҳои якум то сеюм тасвир ёфтааст, ва бобҳои панҷум, шашум, даҳум, ёздаҳум ва дувоздаҳум бояд бар фарози се боби аввал такроран гузаранд (сатр бар сатр); бинобар ин, анҷоми таърихи ҳайвони заминӣ дар се боби аввали Дониёл тасвир шудааст.

Боби якум ибтидоро ифода мекунад, ва сипас бобҳои як то се анҷомро ифода менамоянд, ва сохтори як ва баъд се муайян месозад, ки сохтори набавии китоби Дониёл ба сохтори набавии се фариштаи Ваҳй 14 комилан яқсон аст. Дар он ҷо, чунон ки дар Дониёл, фариштаи аввал таърихи ҷудогонаеро ифода мекунад, вале ҳамзамон низ як сеяки таърихи се фариштаро ташкил медиҳад. Ҳамзамон, чунон ки ин шинохт таркиби се ва якро муайян ва таъкид менамояд, он ҳамчунин сохтори калимаи ибрии «ҳақиқат» аст, ки на танҳо Масеҳ ва қудрати офаринандаи Худоро ифода мекунад, балки ҳамчунин раванди сеқадамаи озмоиш ва поксозиро, ки ҳам дар боби якуми Дониёл ва сипас боз дар бобҳои як то сеюми

Дониёл ифода ёфтааст.

Исое, ки ҳақиқат аст, ҳамчунин Аввал ва Охир аст, ва аз ин рӯ таърихи ҳаракати фариштаи аввал дар таърихи се фаришта то ба ҳарф такрор мешавад; бинобар ин, аз нигоҳи нубувватӣ қобили қабул аст, ки се боби аввали Дониёл бар болои боби якуми Дониёл чой дода шаванд, зеро оғоз ҳамеша анҷомро тасвир мекунад. Пас, китоби Дониёл ҳамон «китобча»-е мегардад, ки дар дасти фаришта аст, зеро «китобча»-и Дониёл метавонад ба таври комил дар боби якуми Дониёл таҷассум ёбад.

Мо омӯзиши китоби Дониёлро дар мақолаи навбатӣ идома хоҳем дод.

«Дар миёни касоне ки маъмурон, ки барои иҷро кардани муқаррароти фармони подшоҳӣ омодагӣ медиданд, онҳоро мечустанд, Дониёл ва дӯстонаш низ буданд. Вақте ба ӯ гуфта шуд, ки мувофиқи он фармон онҳо низ бояд бимиранд, Дониёл “бо машварат ва ҳикмат” аз Ариёх, сардори посбонони подшоҳ, пурсид: “Чаро ин фармон аз ҷониби подшоҳ ин қадар шитобкорона содир шудааст?” Ариёх ба ӯ ҳикояи ҳайрати подшоҳро аз рӯйи аҷиби худ ва ноқомии ӯро дар ба даст овардани ёр аз онҳое, ки то он вақт ба онҳо эътимоди комилтарини худро баста буд, баён кард. Чун инро шунид, Дониёл, ҷонашро ба хатар андохта, чуръат кард ба ҳузури подшоҳ дарояд ва илтимос намуд, ки ба ӯ вақт дода шавад, то аз Худои худ бихоҳад, ки он рӯй ба таъбири онро бар ӯ ошкор созад.»

Ба ин дархост подшоҳ розӣ шуд. «Он гоҳ Дониёл ба хонаи худ рафт ва ин амрро ба Ҳананё, Мишоил ва Азарё, ҳамроҳонаш, маълум кард». Онҳо якҷоя барои ҳикмат аз Сарчашмаи нур ва дониш талош намуданд. Имони онҳо қавӣ буд, зеро медонистанд, ки Худо онҳоро дар ҳамон ҷойе гузоштааст, ки буданд, ва онҳо кори ӯро ба ҷо меоварданд ва талаботи вазифаи иҷро мекарданд. Дар вақтҳои саргардонӣ ва хатар онҳо ҳамеша барои роҳнамоӣ ва муҳофизат ба ӯ рӯ меоварданд, ва ӯ ёрии ҳамеша ҳозирро барои онҳо исбот карда буд. Акнун, бо пушаймонии дил, онҳо худро аз нав ба Довари замин таслим намуда, илтиҷо мекарданд, ки ӯ дар ҳамин вақти эҳтиёҷи махсусашон ба онҳо раҳой ато намояд. Ва онҳо беҳуда илтиҷо накарданд. Худое ки онҳо ӯро эҳтиром карда буданд, акнун онҳоро эҳтиром намуд. Рӯҳи Худованд бар онҳо қарор гирифт, ва ба Дониёл «дар рӯйи шабона» ҳоби подшоҳ ва маънои он ошкор карда шуд.

«Аввалин амали Дониёл ин буд, ки Худоро барои ваҳйе, ки ба ӯ дода шуда буд, шукр гуфт. ӯ нидо кард: “Номи Худо то абадулобод муборак бод; зеро ҳикмат ва қудрат аз он ӯст: ӯ вақтҳо ва мавсимҳоро дигаргун месозад; подшоҳонро аз тахт меафканад ва подшоҳонро барпо медорад; ба ҳикматмандон ҳикмат мебахшад, ва ба ононе ки фаҳмдоранд, дониш ато мекунад; чизҳои амиқ ва ниҳониро ошкор месозад; медонад, ки дар торикӣ чист, ва нур бо ӯ сокин аст. Туро сипос меғӯям ва Туро ҳамд менамоям, эй Худои падарони ман, ки ба ман ҳикмат ва қудрат додай, ва ҳоло он чиро, ки аз Ту талаб карда будем, ба ман маълум гардондай; зеро акнун кори подшоҳро ба мо маълум сохтӣ.”» Пайғамбарон ва Подшоҳон, 493, 494.